

REMISSYTTRANDE

Datum

2022-10-31

Småland Blekinge Halland South Sweden

Rue du Luxembourg 3, BE-1000 Bryssel

Svar på remiss av EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur COM(2022)304

Diarienummer: M2022/01470

Småland Blekinge Halland South Sweden (SBHSS) är ett samarbete mellan fem regioner och två lärosäten i södra Sverige. Syftet med Småland-Blekinge-Hallands samarbete är att verka för en hållbar utveckling och tillväxt i regionen. Samarbetets övergripande mål är att främja medlemmarnas verksamhet och ekonomiska intressen samt att öka samverkan mellan ägarna i viktiga strategiska frågor, såväl på den europeiska arenan som på den svenska. Med utgångspunkt i Småland-Blekinge-Hallands positionspapper kring EU:s skogsstrategi för 2030 (juni 2022) och de frågetecknen som finns kring EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur har SBHSS valt att yttra sig till regeringens remiss.

Sammanfattning

SBHSS ser positivt på europeiskt samarbete i skogsrelaterade frågor där skogsägarna ges information, incitament och stöd för hur de kan sköta skogarna på bästa hållbara sätt, men ser samtidigt allvarliga brister i hur EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur beaktar vissa centrala punkter kopplade till skogsbruket och det nationella självbestämmandet i skogliga frågor. Övergripande anser SBHSS att förslaget behöver arbetas om i flera delar.

Småland-Blekinge-Halland välkomnar mer dialog kring skogsfrågor mellan nationell, regional och europeisk nivå, och vill vara en naturlig rådgivande part i framtagandet av ny skogsrelaterad EU-policy.

SBHSS instämmer i behovet av att skydda ekosystem och säkerställa att ekosystem fungerar och att biologisk mångfald gynnas, men ifrågasätter om EU-kommissionens förslag om juridiskt bindande och detaljerade mål för återställande av natur är effektiva och rimliga.

SBHSS ser en överhängande risk att förslaget om restaurering av natur kan komma att kollidera med bland annat ägande- och brukanderätten, det kommunala självstyret, nationella mål om fossilfrihet och tillväxt i bioekonomin, samt det nationella självbestämmandet i skogliga frågor.

SBHSS synpunkter

Det nationella självbestämmandet över skogen och SBHSS övergripande ställningstagande.

EU:s fördragstexter saknar rättslig grund för en gemensam skogsbrukspolitik. Med detta som utgångspunkt stödjer SBHSS riksdagens ställningstagande i sitt motiverande yttrande från den 21 september 2022 om att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen. Vi delar riksdagens bedömning att förslaget medför en detaljreglering av jord- och skogsbruk som inte står i proportion till förslagets mål och syfte. Vi tror att insatserna för ökad biologisk mångfald kopplad till markanvändning ska ske i samråd med nationella och regionala krafter och med respekt för regional kunskap och förhållanden. I skogsrika regioner med aktivt skogsbruk borde målet vara att uppnå produktionsskog med höga naturvärden och biologisk mångfald **för att kunna säkerställa hållbart producerade produkter som kan ersätta fossila råvaror.**

SBHSS delar regeringens övergripande kritik till förslaget och anser att förslaget behöver omarbetas i flera delar.

Osäkerheten med referensnivåer. SBHSS anser att alla EU-länders rapportering av status när det gäller biologisk mångfald, habitat och definition för andel skyddad skog bör beräknas på samma sätt. Idag finns stora skillnader när Sverige rapporterar om förluster från förindustriell tid medan många andra EU-länder rapporterar med 1950-talet som utgångspunkt. Med nuvarande svenska val av referensnivå framstår Sverige som sämre jämfört med flera andra länder. Förslagen från EU-kommissionen riskerar därför att få orimliga konsekvenser när de utgår från så skilda nivåer. Därför behöver rapportering kopplad till förslaget om återställande av natur harmoniseras.

Artiklarna 3.11-12 definitioner och artikel 6.2 restaurering av urbana ekosystem

SBHSS anser att definitionerna av städer, mindre städer och förorter (art. 3.11-12) behöver förtydligas och ta hänsyn till den svenska administrativa indelningen på kommunal nivå. Enligt den nuvarande definitionen av städer blir målen utstakade i artikel 6.2 i bästa fall orimliga och i värsta fall omöjliga att uppnå. Vidare är flera av målen i lagförslaget angivna i procentsatser i stället för i absoluta tal. Det kan ge orimliga konsekvenser i fall där en stad, en region eller ett land redan presterar väl inom ett område. Kraven på ökning angiven i procent blir då betydligt större för dem som redan presterar väl. Sverige har redan kommuner med mycket stor grönyta. Att öka den ytterligare med fem procent kan helt enkelt vara ogörligt.

Artiklarna 4.1, 4.2, 4.3 och Artikel 10 restaureringsmål och restaureringsskyldigheter

SBHSS bedömer att förslaget som syftar till att restaurera områden som inte har höga naturvärden och därför inte ryms inom det permanenta skyddet (biotopsskyddsavtal, naturreservat eller naturvårdsavtal) **kommer slå ekonomisk hårt mot de många små skogsägarna i Småland-Blekinge-Halland.** Vi saknar juridiska, ekonomiska och administrativa verktyg för att hantera de krav som förslaget innebär. Om restaureringen ska fördelas jämnt över landet ska det avsättas 278 000 hektar produktiv skog i Småland, Halland och Blekinge, vilket är lika mycket som ägs av mer än 8 200 skogsägare räknat på medelfastighetens storlek.

Artiklarna 11-14 om nationella restaureringsplaner

SBHSS välkomnar övergripande EU-kommissionens förslag om att låta medlemsstaterna själva ta fram sina nationella restaureringsplaner och ambitionen om en öppen och inkluderande utarbetning av dessa. Däremot har vi invändningar mot EU-kommissionens bedömning och godkännande av de nationella restaureringsplanerna där det nationella självbestämmandet i skogsfrågor bör värnas.

SBHSS anser vidare att förslaget riskerar att slå hårt mot våra regioners **regionala utvecklingsmöjligheter**. Skogen och skogsbruket är en central del av näringslivet i Småland-Blekinge-Halland på vilket vi byggt och fortsätter att bygga vår välfärd och framtid. Det är därför centralt att de svenska regionerna, jämte andra berörda aktörer, konsulteras och görs delaktiga i framtagandet av den nationella restaureringsplanen (*i enlighet med Art. 11.11*).

Vi ser **betydande hinder att till år 2050 möta de restaureringsmål som bland annat beskrivs i Skogsutredningen (SOU 2020:73, tabell 8.5, s. 455) eftersom stora arealer av önskade naturtyper behöver nyskapas och att skogen och naturvärdena har en långsam tillväxttakt**. I Småland saknas stora arealer ädellövskog som behöver 150 år för att uppnå de kvaliteter som efterfrågas i restaureringsförslaget. Småland saknar mer än tre fjärdedelar av målarealen för ädellöv-typerna, i övriga län något mindre. Restaureringsmålet kan också ses som ett diffust begrepp eftersom vissa delar av Sydsverige har stora skogsarealer som tidigare inte varit beskogade under många hundra år. I ett av de länen som ingår i SBHSS är över hälften av dagens skog på arealer som inte tidigare varit skog. Om skogen behöver avsättas för att uppnå dessa mål, antingen genom kompensation till ägarna eller genom statliga köp av mark, ser vi stora hot mot förutsättningarna för det traditionellt småskaliga sydsvenska skogsbrukets fortlevnad.

Artikel 17 övervakning och artikel 18 rapportering

Ökad administrativ börda riskerar att slå extra hårt mot skogsägare i södra Sverige. Som konstaterat i föregående stycke är det traditionella sydsvenska skogsbruket småskaligt, och utöver rent ekonomiska värden står också kulturella värden på spel om skog behöver avsättas och avträdas.

De som medverkat i beslutet

Yttrandet har beretts inom samarbetet **Småland Blekinge Halland South Sweden**:s rapportörsgrupp för skogsfrågor och beslutet har fattats av Lars Karlsson (Region Blekinge), Kristina Karlsson (Region Halland), Per Eriksson (Region Jönköpings län), Pär-Gustav Johansson (Region Kalmar län), och Sven Sunesson (Region Kronoberg) med Martin Broberg (SBHSS) som föredragande. I den slutgiltiga handläggningen har Antje Schreyer (Region Kalmar län), Magnus Hellgren (Region Kronoberg) och Staffan Johansson (Region Halland) medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.